

nelze proto u obžalovaného, který prodával cigarety ve své živnosti hostinské, nepřihlížeti k účinku, který jevil prodej cigaret na provoz této živnosti; a tu poukazuje sám nalézací soud k tomu, že hosté, zvláště na venkově, navštěvovali hostince hlavně za tím účelem, aby si zde nějaké kuřivo od hostinského koupili, a že obžalovaný prodával cigarety pouze hostům, aby je, pokud se týče svou živnost, v začátcích jsoucí, udržel; došel-li tedy obžalovaný náhrady za náklady a námahu, s prodejem cigaret spojené, a výdělku v současně a souvisle s tím provozované živnosti hostinské, dlužno v prodávání cigaret, byť obžalovaný v jich cenách přímého zisku se nedomáhal, shledati část výdělečné činnosti obžalovaného, v nákupu a prodeji cigaret jest spatřovati obchod. Je proto nesprávné a právně mylné, nemá-li nalézací soud za to, že obžalovaný prodával cigarety hostům, aby s nimi obchod provozoval. Jelikož pak skutková podstata řetězového obchodu zjištěného úmyslu pachatelova nevyhledává, je lhostejno, že obžalovaný nemínil kuřivem obchod provozovati na výdělek, že sám nežádal určitých cen a že prodával cigarety mnohdy i lacněji nežli sám je platil; nehledě ani k tomu, že obžalovaný mohl počítati a patrně počítal s tím, že mu hosté dají za cigarety ceny, v pokoutním obchodě obvyklé, tedy ceny jeho cenám nákupním přiměřené, že obžalovaný prodával cigarety dle zjištění nalézacího soudu také za stejné, ba i za vyšší ceny, než sám platil a že nalézací soud nezjišťuje, že obžalovaný utrpěl prodáváním cigaret škodu. Konečně jest i bez významu, že obžalovaný svou činností nijak tento předmět spotřeby konsumu neoddařoval, t. j. prodával přímo konsumentům; skutková podstata řetězového obchodu nepožaduje, aby prodávání přechodu zboží nebo jeho zdražování nastalo v osobě právě onoho pachatele, nebo aby zbytečným mezičlánkem byl právě onen pachatel, jemuž jest se zodpovídati; stačí, byl-li pachatel — byť jako poslední v řadě více překupníků — vědomě součinným při jednání směřujícím k tomu, aby zboží způsobem, rozmnožujícím počet činitelů, při přechodu zboží z výroby do spotřeby hospodářsky nutných a účelných o další zbytečný mezičlánek, na újmu spotřebitelů se zdrželo a tím pravidelně se zdražilo. Předpoklady a úvahy, z nichž nalézací soud dovozuje výrok, že obžalovaný se nevsumul jako škodlivý článek mezi výrobce a spotřebitele, jsou tedy nesprávné, právně pochybené a právně bezvýznamné; je proto zřejmé, že nalézací soud při tomto výroku vychází z nesprávného použití zákona co do pojmu řetězového obchodu.

### Čís. 823

**Zločinu podvodu dle §§ 197, 201 lit. c) tr. zák. dopouští se nejen ten, kdo věc nalezl, nebo koho omylem došla, nýbrž i osoba jiná, jež o tom ví a věc si se svolením nálezce přivlastní.**

**Trestnost toho, kdo na sebe převedl ukradenou věc, domnívaje se dle zlodějova sdělení, že jde o věc nalezenou.**

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 22. července 1921, jímž byli obžalovaní Martin J. a Anna J-ová uznáni vinnými přestupkem § 477 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

### D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. První soud zjistil, že obžalovaný Martin J. koupil v lednu 1918 v Malém B. od Jana V-a 20 pytlů na mouku, které tento odcizil Františku S-ovi v téže obci, že je zaplatil v přítomnosti Anny J-ové s jejím souhlasem a přispěním, dav za ně V-ovi celkem 40 K, že je převzal a jich používal k účelům společného hospodářství spolu s obžalovanou až do roku 1919, kdy oba obžalovaní si pytle rozdělili, převedli na sebe stejným dílem a užívali jich dále každý pro vlastní potřebu. Soud přijal také za prokázáno zodpovídání se obžalovaných, že jim V. nabídnul pytle ke koupi s upozorněním, že je nalezl venku a že oni tomuto tvrzení uvěřili. Soud nalézací neshledal v jednání obžalovaných zločin podvodu, spáchaný zatajením nálezů, dle §§ 197, 200, 201 c) tr. zák., vysloviv mylný náhled, že v koupi a na sebe převedení pytlů, které ve skutečnosti byly věcmi ukradenými, nikoliv nalezenými, nelze spatřovati objektivního zákonného znaku tohoto zločinu (zatajení a přivlastnění si věci nalezené nebo pachatele omylem došlé). Tím stal se rozsudek, který uznává obžalované vinnými pouze přestupkem koupě podezřelých věcí dle § 477 tr. zák., zmatečným dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Subjektem zločinu podvodu dle §§ 197, 201 c) tr. zák., může být nejen ten, kdo věc našel, nebo koho omylem došla, nýbrž i ten, kdo o tom ví a věc si se svolením nálezce přivlastní. To vyplývá ze všeobecného znění §u 201 c) tr. zák. — »kdo věc nalezenou atd.«, jehož lze použití nejen na přímého nálezce, nýbrž i na osoby, do jejichž rukou se »nalezená« věc dále dostane. Okolnost, že Jan V. byl jen domnělým nalezcem pytlů, nemůže být na překážku, aby obžalovaní, kteří věc ve skutečnosti ukradenou, avšak jako nález přijatou ukryli a si přivlastnili, byli posuzováni jinak a mírněji než přímí nálezci. Předmětem zločinu dle § 201 c) tr. zák. jsou ovšem věci ztracené, pokud se týče nalezené. V tomto případě, kde nabyl soud přesvědčení, že šlo o věc odcizenou, zjišťuje rozsudek po stránce objektivní vlastně více, než kdyby vyslovil, že jde o pouhý nález, nebylo tudíž příčiny, aby soud vylučoval objektivní podstatu § 201 tr. zák. Ostatně nelze přehlédnouti, že jsou v tomto případě dány také veškeré pojmové znaky obecného podvodu dle §§ 197, 200 tr. zák., ježto obžalovaní si přivlastnili pytle, o nichž věděli, že nepatří ani jim, ani prodávajícímu V-ovi, nýbrž nějaké osobě třetí, která je ztratila (vždyť vůči držiteli a majiteli věci jest i ukradená věc ztracena) a použili tak nevědomosti majitele o osudu pytlů, aby z nehody, jež ho stihla, těžili ve svůj prospěch. Poněvadž první soud, vyloučiv jedinou známku objektivní skutkové podstaty zločinu podvodu dle § 201 c) tr. zák. právně mylným způsobem, nezabýval se dalšími náležitostmi trestného činu, zejména otázkou skutečné ceny pytlů — dle posudku znalce převyšuje cena pytlů jistě 200 K — a otázkou viny

subjektivní, nelze rozhodnouti ve věci samé a jest odůvodněno zrušiti věc a naříditi prvému soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

### Čís. 824.

**Doručení opisu rozsudku pro státní zastupitelství jest nahraženo jeho sdělením v prvopisu. Lhůta § 285 tr. ř. ku provedení zmáteční stížnosti počíná se dnem, kdy státnímu zástupci byl dodán k nahlédnutí prvopis rozsudku.**

(Rozh. ze dne 2. května 1922, Kr I 320/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmáteční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Mostě ze dne 4. května 1921, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přečin předražování dle § 7 čís. 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

### Důvody:

Státní zastupitelství ohlásilo ihned po prohlášení rozsudku zmáteční stížnost a žádalo o sdělení spisů a doručení vyhotovení rozsudku. Dle záznamu státního zastupitelství na prvopisu rozsudku nahlédlo toto v něj dne 24. června 1921. Podle § 78 tr. ř. děje se doručení soudních opatření státnímu zastupitelství sdělením jich v prvopisu. Je tedy doručení opisu rozsudku, pokud se týče státního zastupitelství, nahraženo sdělením jeho v prvopisu a počíná proto pro ně lhůta § 285 tr. ř. ku provedení opovědčné zmáteční stížnosti dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí. Dne toho v tomto případě ze spisů sice zjistiti nelze, jak však již shora bylo uvedeno, bylo v prvopis rozsudku nahlédnuto dne 24. června 1921, je proto — což při nastalé pochybnosti je ve prospěch státního zastupitelství — den ten pokládati za den, kterého ho spisy s prvopisem rozsudku došly a tudíž za den, od kterého pro ně lhůta ku provedení zmáteční stížnosti běžeti počala. Byly-li mu trestní spisy s vyžádaným opisem rozsudku později na jeho naléhání ještě jednou doručeny, nemohla okolnost ta již míti vlivu na běh lhůty ku provedení zmáteční stížnosti. Ježto pak provedení zmáteční stížnosti podáno bylo k soudu teprve dne 17. ledna 1923, stálo se tak opožděně a, poněvadž při opovědění nebyl určitě označen žádný z důvodů zmátečnosti, vypočtených v § 281 čís. 1—11 tr. ř., nebylo lze k opožděnému provedení zmáteční stížnosti přihlížeti. Jsou tu tedy předpoklady, pro něž měla zmáteční stížnost býti zavržena již soudem své stolice a, poněvadž se tak nestalo, bylo ji zavrhnouti soudem zrušovacím (§ 1 čís. 2 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. z. na rok 1878).

### Čís. 825.

**Zločin podvodu křivým svědectvím dle § 199 lit. a) tr. zák.**

**Ohledně svědka lze použiti zásady §u 202 tr. ř. pouze tehdy, měl-li za to, že sám jest obviněn, a vypovídal-li ve prospěch svůj, nikoliv ve prospěch osoby třetí.**

(Rozh. ze dne 4. května 1922, Kr I 399/21.)